

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

15 iulie 2016

L4-J nr. 31

**Domnului Adrian CANDU,
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova**

MOȚIUNE SIMPLĂ asupra activității domnului Vasile BÎTCA, Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova

Prin prezenta, deputații în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 105 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și articolele 112-115 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, înaintează moțiunea simplă asupra activității Ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova, domnului Vasile BÎTCA.

Motivarea

Efectele negative ale domniei miniștrilor din Guvernul Filip, instaurat la miez de noapte, sunt ușor de anticipat, chiar înainte de implementarea a politicilor acestui guvern. Astăzi Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor s-a transformat în **minister al feudalizării** Republicii Moldova.

Dezvoltarea regională.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor are misiunea de a elabora, a promova și a implementarea politica statului în domeniul dezvoltării regionale, amenajării și planificării teritoriului, arhitecturii, proiectării, urbanismului, construcției, producerii materialelor de construcție și locuințelor. În vederea realizării misiunii sale, Ministerul trebuie să elaboreze cadrul legislativ și normativ necesar

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>320</u>
"15"	<u>IULIE</u> 2016
Ora	

realizării obiectivelor în domeniile de activitate, ajustându-l la standardele internaționale. De asemenea Ministerul trebuie să evalueze situația din domeniul construcțiilor și elaborează strategii și programe pentru soluționarea problemelor identificate și prevenirea pericolelor.

Conform programului de activitate a guvernului pentru anii 2016-2018, Ministerul s-a angajat să implementeze în practică următoarele :

1. Promovarea politicilor integrate de dezvoltare regională prin corelarea politicilor sectoriale cu cele de dezvoltare a regiunilor.
2. Sporirea calității și a impactului participării regiunilor în cadrul cooperării transfrontaliere și a euroregiunilor. Stabilirea de noi parteneriate cu țările din vecinătate.
3. Creșterea eficienței utilizării resurselor financiare publice prin asigurarea sinergiei dintre fondurile de dezvoltare disponibile.
4. Elaborarea planului de amenajare a teritoriului național și a planurilor regionale de amenajare a teritoriului.
5. Consolidarea capacităților instituționale ale agențiilor de dezvoltare regională și altor actori implicați în implementarea politicii de dezvoltare regională.

În realitate obiectivele asumate de ministrul Vasile Bîtcă nu au fost atinse. Pe parcursul activității sale, actuala conducere a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a dat dovadă de incompetență și a ratat atingerea tuturor obiectivelor propuse. Organizat sub forma unui mecanism de promovare a intereselor personale și de partid, a reușit să producă o reacție negativă și mari nemulțumiri din partea întregii societăți. Lipsește viziunea strategică în vederea asigurării dezvoltării teritoriale, regionale a Republicii Moldova. Până în prezent, nu a fost aprobat Planul de Amenajare a Teritoriului Național, Planurile de amenajare a teritoriilor Regiunilor, Planurile de amenajare raionale și locale lipsesc practic în majoritatea autorităților publice locale.

În acest sens, dezvoltarea regională este dezorientată în asigurarea unui echilibru teritorial al dezvoltării infrastructurii de utilități și servicii. Lipsa unei imagini clare referitor la ce fel de infrastructură de utilități și servicii există în teritoriu și cum ea este distribuită, conferă procesului de dezvoltare regională un caracter haotic de dezvoltare. Per ansamblu, servicii publice primordiale (apă, canalizare, salubritate, sănătate, etc.) sunt încă insuficiente și amplasate disproporționat pe întreg teritoriul țării. **În 95% din localitățile țării consiliile locale nu dispun de Planuri Urbanistice Generale. Avînd în subordinea sa Institutul de Stat de Proiectare RURALPROIECT, ministerul nu antrenează această instituție pentru a face regulă în domeniu, pentru ca localitățile noastre să aibă un plan urbanistic de dezvoltare.**

Finanțarea proiectelor de dezvoltare regională

Guvernul are mai multe fonduri de dezvoltare , care sunt subordonate mai multor ministere și agenții. Ministerul condus de ministrul Vasile Bîtcă finanțează prin ADR-uri reparația drumurilor, aprovizionarea cu apă și canalizare, cu iluminat stradal, cu îmbunătățirea condițiilor pentru colectarea deșeurilor solide, etc... În același timp cu finanțarea proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare se ocupă Fondul Ecologic. Cu finanțarea proiectelor de iluminat stradal și eficiența energetică a clădirilor de menire socială se ocupă Fondul de Eficiență Energetică. Pentru reparația și construcția drumurilor locale se alocă bani de la Fondul Rutier. Fondul de Investiții Sociale din Moldova se ocupă cu finanțarea reparațiilor obiectivelor de menire socială, grădinițe, școli, etc.

Astfel, pentru finanțarea dezvoltării drumurilor Ministerul va cheltui în anul 2016 o sumă de 77 milioane lei. În același timp Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor tot pentru aceleași necesități va cheltui peste 2,4 miliarde lei. Pentru susținerea întreprinderilor mici și mijocii ministerul va cheltui în anul 2016 o sumă de 49 milioane lei. În același timp Ministerul Economiei pentru aceleași necesități va cheltui în jur de 95 milioane lei. Pentru finanțarea proiectelor de eficiență energetică în anul 2016, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor își propune să cheltuie din bugetul de stat o sumă de 23 milioane lei, pe cînd aceleași proiecte de eficiență energetică Ministerul Economiei va susține cu o sumă de 196 milioane lei.

Toate aceste funcții se dublează, iar ministrul Vasile Bîtcă nu a găsit și nu a propus mecanisme care ar conjuga eforturile fondurilor și agențiilor care finanțează diferite proiecte de dezvoltare a infrastructurii sociale. De fapt prin lipsă mecanismelor clare de finanțare a proiectelor de infrastructură, statul ineficient cheltuie milioane de lei. Avînd obligația de a crea un mecanism viabil pentru asigurarea sinergiei dintre fondurile de dezvoltare disponibile, ministrul Vasile Bîtcă a uitat de această promisiune, iar fondurile îndreptate pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională sunt cheltuiți ineficient.

Ramura construcțiilor

Ramura construcțiilor are un rol central în dezvoltarea economică a Republicii Moldova, dar cu părere de rău, ministerul nu favorizează această dezvoltare, iar discrepanța dintre agenții economici din ramura construcțiilor și cei din restul sectoarelor nu crează premise pentru atragerea investițiilor și pentru dezvoltarea durabilă a țării.

Prin urmare, deși sectorul construcțiilor a cunoscut o perioadă de elan în anii precedenți, la ziua de azi, ministerul nu a impus careva intervenții și politici urgente în vederea redresării declinului din sector și impulsivării dezvoltării calitative și echilibrate ale acesteia. Este de menționat faptul că actuala situație în care se află Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nu este determinată doar de efectele crizei economice, ci și de o serie de probleme structurale și instituționale apărute, pentru care ministerul nu a găsit soluții de prevenire. Statul, prin intermediul ministerului trebuie să fie un actor activ pe piața construcțiilor din Republica Moldova. **Lipsește și nu a fost propus un program amplu de construcție a locuințelor sociale.** Dacă pînă în anul 2009 statul, prin intermediul unității de implementare a construit peste 581 de apartamente (peste 13000 m.p. în Chișinău, Glodeni, Criuleni, Fălești) pentru păturile socialmente vulnerabile, în prezent ministerul a uitat de aceste categorii de cetățeni și nu a construit niciun apartament.

Construcțiile ilegale

Principala problemă în domeniul contracarării construcțiilor ilegale sunt instituțiile subordonate Ministerului care nu-și îndeplinesc scopurile și atribuțiile lor, nu conlucrează cu administrațiile publice locale și nu monitorizează respectarea normelor legale de către subiecții angajați în domeniu.

Ministerul nu coordonează și nu monitorizează activitatea în domeniul proiectării obiectivelor de construcție, nu efectuează verificarea sau expertizarea proiectelor elaborate, la fel, nu efectuează expertizele tehnice ale obiectelor deja existente, în conformitate cu prevederile legale.

Doar în municipiul Chișinău pe parcursul anului 2015 -2016 sunt atestate peste **2000 de construcții ilegale.** Majoritatea ilegalităților reprezintă intervenții neautorizate la construcțiile existente: garaje, anexe, însă au fost înregistrate și cazuri de construcție în mod neautorizat a caselor de locuit și a obiectivelor sociale.

Suma totală a amenzilor apicate pentru construcțiile ilegale de la începutul anului 2016 și pînă în prezent constituie în jur de 700 mii lei. În municipiul Chișinău de la începutul anului doar 5 construcții ilegale au fost demolate. Aceste cifre sunt dovada reală a activității ineficiente Inspecției de Stat în Construcții, care este subordonată nemijlocit Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

În ultimul timp, se crează impresia că nimeni nu mai respectă vre-o lege a urbanismului, mai ales în capitală, fiecare construiește cum vrea și ce dorește. De ce nu se observă nici o intervenție a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova, a Inspectoratului de Stat în Construcții, de ce nu se vede nici

o revendicare față de ilegalitățile ce le vede fiecare cetățean, iar mecanismul de control pe care îl deține ministerul nu este în genere folosit ?

Documentația de proiect se eliberează fără a se ține cont de cerințele stipulate în certificatul de urbanism. Ministerul nu întreprinde măsuri în a ajuta autoritățile locale să elaboreze aceste planuri urbanistice, din care cauză avem un haos în domeniul construcțiilor.

Despre gravitatea situației și pericolul iminent la care sunt supuși în fiecare zi cetățenii noștri, ne vorbesc și surpările de teren de pe str. Miron Costin, 9, când pe teritoriul unui șantier de construcție s-a surpat un mal, în urma căruia a fost deteriorat pavajul pietonal și scările de la intrarea în sediul unei bănci comerciale. Ulterior, procuratura a dispus pornirea urmăririi penale pe faptul executării necalitative a construcțiilor. Practic periodic, locuitorii mun. Chișinău se trezesc cu surpări de carosabil, deteriorări vizibile a clădirilor, cad bucăți de balcoane iar întregul oraș este un teren cu surprize periculoase la care domnul ministru închide ochii și pasează responsabilitățile sale altor structuri. Oare ar trebui să se întâmple o tragedie ca domnul ministru să intervină pentru asigurarea bunei funcționări a structurilor subordonate Ministerului și stoparea haosului total în care se află atât mun. Chișinău cât și întreaga țară? **Ministrul Vasile Bîtcă nu a propus amendarea Codului contravențional în așa mod prin care instanțele de judecată să nu mai aplice contraveniențelor niște amenzi simbolice , dar să aplice pedepse prin demolarea construcțiilor ilegale.**

Una din consecințe al ineficienței activității ministerului este izbucnirea scandalului diplomatic cu implicarea ambasadei Franței la Chișinău. **Astfel, la data de 1 iulie 2016 Ambasada Franței a informat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene că își sistează activitățile consulare în Republica Moldova.** Acest fapt se datorează faptului, după ce în preajma ambasadei a răsărit un imens complex rezidențial. Lucrările de construcție, care au loc în lipsa unei autorizații, le dau bataie de cap reprezentanților corpului diplomatic, care spun că nu pot activa din cauza zgomotului infernal, dar și a obiectelor care, din când în când , cad de pe șantier. Domnule ministru, dacă nu o să reacționați cu celeritate la asemenea cazuri, ne vom pomeni cu sistarea activității mai multor ambasade occidentale. Din cauza lipsei de reacții procesul de integrare europeană la care rîvniți mult este compromis.

A fost dată uitării de către minister atribuția de a organiza activitatea de agrementare tehnică în domeniul materialelor de construcție, precum și testarea calității acestor materiale.

Corupția din cadrul ministerului

Pe lângă faptul Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nu se autosesizează în cazurile construcțiilor ilegale și neautorizate, mai mult, nu răspunde sesizărilor cetățenilor prejudiciați și victime ale corupției din sistem.

Corupția în cadrul ministerului condus de Vasile Bîtcă înfloarește, iar ministrul nu observă că angajații din subdiviziuni încasează „onorarii nejustificate”. Vorbim despre șeful direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor care a fost reținut de ofițerii CNA. S-a stabilit că acest funcționar deține bunuri și mijloace bănești care în cumul au fost estimate la 6 milioane de lei, veniturile familiei sale fiind net mai mici. Corupția și îmbogățirea ilicită este la putere în ministerul condus de Vasile Bîtcă. Apar informații că și alți funcționari din cadrul ministerului sunt contaminați cu maladia corupției. Milioane de lei se duc nu pentru dezvoltare regională, dar se duc în buzunarele funcționarilor din cadrul ministerului pentru a potoli setea de bani. Acest șef al direcției generale dezvoltare regională al Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor ar fi influențat mai mulți subalterni, membri ai grupurilor de lucru pentru organizarea achizițiilor publice, ca să ia decizii favorabile în privința unor operatori economici. Faptele se confirmă prin anularea unui șir de licitații, pe motive neîntemeiate, și desemnarea unor ofertanți, apropiați bănuțului, drept câștigători.

Prin asemenea metode, proprii Partidului Democrat, „se crește Moldova”. Se crește corupția în Moldova, cresc castelele și veniturile miniștrilor și șefilor de direcții. Din păcate crește și sărăcia în Moldova.

La moment, cadrul legal existent permite Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova să contribuie la stoparea ilegalităților în domeniul construcțiilor, însă nu înțelegem care este cauza inacțiunilor în acest sens, poate lipsa de timp sau dorință? Dacă domnul ministru nu-și poate îndeplini obligațiile de bază, ar trebui să cedeze funcția sa unei persoane competente și responsabile.

Această moțiune simplă este doar una din primele acțiuni prin care ne manifestăm dezacordul față de iresponsabilitatea unui reprezentat al Guvernului în fața societății, care poate atât de ușor să joace cu soarta cetățenilor Republicii Moldova.

Stimați deputați, nu mai putem tolera această situație și această poartă deschisă pentru corupție și trafic de influență, nu mai putem privi incompetența domnului ministru Vasile BÎTCA. Ne întrebăm cum este posibil ca într-un stat de drept, corupția să fie promovată și impusă într-un domeniu atât de important. Pericolul creat

de indiferență, incompetența și inconștiența actualei conduceri a Ministerului nu poate fi lăsată fără atenție din partea noastră.

Propuneri pentru îmbunătățirea situației în domeniu

Sectorul construcțiilor are nevoie de resuscitare și fortificare, prin urmare măsurile de prevenire a crizei în sectorul construcțiilor trebuiau întreprinse cu mult timp înainte. **Considerăm că pentru îmbunătățirea situației în domeniu, ministerul trebuie să vină cu propuneri de amendare a legislației în vigoare prin care obiectivele construite în mod neautorizat, pe terenuri proprietate publică, să fie transmise în proprietate publică. Trebuie să fie majorate amenzile pentru ilegalitățile din sfera de referință. Ministerul trebuie să elaboreze și să transpună în practică un regulament privind procedura de combatere și demolare a construcțiilor neautorizate. În cazul depistării construcțiilor neautorizate, Ministerul și subdiviziunile lui trebuie să întreprindă măsuri de sancționare prin retragere a licențelor și a certificatelor de atestare a agenților economici și persoanelor atestate, implicate în executarea lucrărilor.**

Lipsa de profesionalism și de responsabilitate, prejudiciile aduse cetățenilor, abandonarea intereselor naționale, nepăsarea față de situația creată și politizarea fără precedent a tuturor instituțiilor subordonate, lipsa de transparență, lipsa abordărilor legale în gestionarea problemelor, minciunile, lipsa unei perspective de ameliorare a situației, ne determină, pe semnatarii acestei moțiuni să cerem revocarea acestui reprezentant al Guvernului prin votul afirmativ acordat prezentei moțiuni simple.

Dispozitivul

Având în vedere motivația expusă mai sus care demonstrează carențele grave din activitatea Ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova, deputații semnatari ai prezentei moțiuni simple, formulată în conformitate cu prevederile Constituției și articolele 112-115 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, solicităm în mod de urgență, inițierea procedurii de demitere din funcție a Ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova domnului Vasile BÎTCA.

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

(Handwritten signatures and names of deputies)
Ig. Dodon / Novaco
G. Gheorghiu / G. Gheorghiu
ANeguta Andreei Neguta / R. Albu
M. Turcu / M. Turcu / M. Mitric / G. Gheorghiu

Katy A. LABUNET

G. Oeef / E. Smirnov /

~~E. Oeef~~ / Hrenova Elena /

~~_____~~ / O. LIPSKII

~~_____~~ / F. Gaganov

~~_____~~ / V. Batrancea

~~_____~~ / V. Odnostalco.

~~_____~~ / O. SAVVA /

~~_____~~ / B. Fidea /

~~_____~~ / Lebedinski, AM

V. Bolea / Bolea Vasile /